

heder undergivne. Folketirkerne beroe paa Sogneforbindelsen, og skjøndt Loven om Sognebaandets Løsning giver Frihed for den Enkelte at søge hen til anden Præst, er det dog den oprindelige Mening og Forudsætning, at dette kun skal være en Undtagelse, og at Sogneforbindelsen skal være Reglen. Da Loven om Sognebaandets Løsning blev given, blev det udtrykkeligt udtalt, at Sogneforbindelsen samtidigt skulde søges styrket navnlig ved Menighedsraads Dyprettelse. I Folketirken at indføre Frimenigheder, der bestaae af lutter Sognebaandsløfere, og som kun kunne fortsætte deres Existens og forøge Antallet af deres Medlemmer ved Sognebaandsløsning fra de bestaaende Menigheder, er formeligt at indføre et desorganiserende Princip i Folketirken. Man vil herved i Folketirken faae to Slags Menigheder og to Slags Præster. Frimenighederne ere nemlig en tilfældig Samling af Individuer, der kun holdes sammen ved Præstens Individualitet, og naar dette Foreningspunkt falder bort, opløses, dersom de ikke kunne finde et nyt. Sognemenighederne derimod ere ikke blot en Samling af nulevende Individuer, samles og sammenholdes ikke blot ved en enkelt præstelig Personlighed, men beroe paa en Ordning, der fortsætter sig fra Slægt til Slægt og bæres af Traditionens Princip. Med Frimenighederne vil man ogsaa faae to Slags Præster i Folketirken; thi vel siges der, at Frimenighedens Præster skulle underkaste sig Folketirkens Ordninger og Tilsyn, ligesom andre Præster. Men hvad betyder dette, naar det netop er disse Ordninger, hvormed de ere utilfredse, og hvad betyder Tilsynet, naar Frimenighedspræsterne kun skulle kunne affædiges ved Dom, og derved ere privilegerede fremfor Folketirkens Præster, der kunne affædiges eller paalægges Capellan ifølge Tilsynets Indstilling til Ministeriet. Tilsynet vil enten blive et tomt Skin eller ideltgt blive en Paakaldelse af Lovens Bogstav, hvilket i disse Forholde kun er lidet ønskeligt, og de fleste af Kirkens Tilsynsmænd ville sikkert indstandigt ønske sig fritagne for et Tilsyn med Præster og Menigheder, der indvortes ere separerede fra en Samfundsorden, for hvilken de kun indvortes bøde sig. Just fordi Frimenighederne have deres Oprindelse fra en Utilfredshed med den bestaaende Orden, ville de efter Sagens Natur vedvarende bestinde sig i et spændt Forhold til denne. De vilde ikke kunne frigjøre sig fra deres Fødselsmærke, som er Dissens fra det Bestaaende.*)

Forslaget om Dyprettelsen af Frimenigheder, der udelukkende samles og sammenholdes ved en tilfældig præstelig Individualitet, men forøvrigt aldeles ikke skulle have Noget af det, der udgjør en virkelig Frimenigheds Giendommelighed, det være sig i Lære, Cultus eller Forsfatningsorden, da de i Alt dette ganske ville underordne sig Folketirkens Love og Forskrifter, er imidlertid en saa besynderlig Tanke, at man for at finde den forklarlig, nødvendig maa søge en dybere Sammenhæng. Man maatte ogsaa være meget ubekjendt med den Retning, fra hvilken Forslaget er udgaaet, for ikke at vide, at dette Forslag kun er et enkelt Led i Rækken af de kirkeopløsende Conseqventser, som Grundtvigianismen vil udlede af Loven om Sognebaandets Løsning, og hvis sidste, mange Gange og tydeligt nok udtalte Maal er en Præstefrihed eller Frihed for at være bunden til vor lutheriske Kirkes Forskrifter i Læren og Gudsdyrkelsen, hvormed ogsaa for Præsten skal være forbundet Frihed til selv at holde Kirketugt. Idet man tilstræber Løsningen fra Folketirkens lutheriske Betsjendelse som det sidste Maal, synes man at haabe, at ved dettes Opnaaelse en Grundtvigiansk Kirke, hvis Præster

*) Anm. Naar man til Forsvar for Frimenigheder har anført, at det tidligere er blevet indrømmet en Gudsbeier paa sit Guds selv at bygge et Capel og dertil at antage en Præst for sig og Sine, da passer denne Analogi aldeles ikke, fordi her ikke er Tale om en tilfældig Samling af Sognebaandsløfere, men om Dyprettelsen af et lidet Sogn, eller dog af et sognemæssigt Forhold, af et mindre Menighedsliv, der har et bestemt localt Grundlag og som skal fortsættes fra Slægt til Slægt i denne bestaaende Familie og dennes Huusfolk, hvilke netop forudsættes at være sognebundne, knyttede til dette Huus og dets Gudstjeneste. Det maa ikke oversees, at ved hine Capellers Dyprettelse eksisterede Loven om Sognebaandets Løsning ikke.